

Εκτός εκπαίδευσης και εργασίας τα άτομα με νοητική καθυστέρηση Θεματική ενότητα: Τύπος

ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ

Του ΑΝΤΩΝΗ ΣΚΟΡΔΙΛΗ

Στοιχεία των απογραφών προσδιορίζουν κατά προσέγγιση τον αριθμό των ατόμων με νοητική καθυστέρηση (ν.κ.) στη χώρα μας σε περίπου 150.000. Ενδεχομένως είναι ακόμα υψηλότερος, σύμφωνα με τις ενώσεις γονέων και κηδεμόνων. Βέβαιο, όπως και να 'χει, είναι ότι αποτελούν έναν ολόκληρο κόσμο μέσα στον κόσμο μας. Κόσμο στη συντριπτική του πλειονότητα άορατο, όπως η έκθεση με θέμα «Δικαιώματα των ατόμων με νοητική καθυστέρηση: Η πρόσβαση σε Εκπαίδευση και Εργασία» της Εταιρείας Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου (ΕΨΥΠΕ), που χθες δημοσιοποιήθηκε, σαφώς καταδεικνύει.

* Κατ' αρχάς, σε επίπεδο νομοθετικό πάμε καλά! Η Ελλάδα έχει επικυρώσει και υπογράψει τις κυριότερες διεθνείς συμβάσεις που αφορούν την πρόσβαση σε εκπαίδευση και εργασία για τα άτομα με ν.κ. Εκκρεμεί ακόμα η επικύρωση του αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη και κάποια άλλα... ψιλά. Η σχετική νομοθεσία όμως που εναρμονίζει τις ευρωπαϊκές οδηγίες για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης με την τρέχουσα ελληνική πραγματικότητα δεν έχει ακόμα εφαρμοστεί...

* Παρά το σημαντικό αριθμό ατόμων με ν.κ., ενοποιημένη δομή για τη διάγνωση (πρώτο απαραίτητο βήμα, προαπαιτούμενο όλων των άλλων) της νοητικής καθυστέρησης στην Ελλάδα δεν υπάρχει! Οι υφιστάμενες διαγνωστικές δομές (ΚΔΑΥ, Κέντρα Ψυχικής Υγείας, Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα) είναι ανεπαρκέστερες (σε υποδομές, προσωπικό κ.λπ.) και παντελώς μεταξύ τους ασυντόνιστες. Και το κυριότερο: Δεν καλύπτουν γεωγραφικά όλη τη χώρα! Σε μεγάλες περιοχές της επικράτειας (βλ. ηπειρωτική και νησιωτική Ελλάδα) τα άτομα με ν.κ. πορεύονται το βίο τους αδιάγνωστα.

* Στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας μας οι «ενταγμένοι» μαθητές με ν.κ. ανέρχονται συνολικά σε μόλις 2.859 (στοιχεία έτους 2003). Επίσης, παρά το γεγονός ότι η ελληνική νομοθεσία προκρίνει το κανονικό σχολείο ως προτιμητέα λύση για τους μαθητές με ν.κ., μόλις 1.000 αυτής της κατηγορίας καταγράφουν τα επίσημα στοιχεία. Ούτε λόγος, τέλος, να γίνεται για την επίσης νομικά κατοχυρωμένη... θεωρητικά κατ' οίκον διδασκαλία.

Ο αριθμός παιδιών με ν.κ. στην Ελλάδα που τη λαμβάνουν μετράται στα δάχτυλα των δύο χεριών, είναι στατιστικά αμελητέος...

* Η επίσημη κρατική συνεισφορά στον τομέα της απασχόλησης αποτιμάται σε 266 άτομα με ν.κ. (75% άντρες, 25% γυναίκες) που εντάχθηκαν στα προγράμματα Νέων Θέσεων Εργασίας (το 90%) και Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών (το 10%) του ΟΑΕΔ. Κυριολεκτικά, μια σταγόνα στον ωκεανό! Εκτός επίσημου κρατικού πλαισίου, υπάρχει μικρός αριθμός Κέντρων ΜΚΟ (λιγότερα των δέκα) που χρησιμοποιούν το μοντέλο της υποστηριζόμενης απασχόλησης εντάσσοντας μερικές δεκάδες άτομα (Κέντρο «Εργασία» που 'χει εντάξει μέχρι σήμερα 100 άτομα, η αποδοτικότερη περίπτωση). Υπάρχουν, τέλος, 21 εργαστήρια ειδικής αγωγής (Μαργαρίτα, Εστία, Θεοτόκος τα κυριότερα) ιδιωτικού δικαίου, που με το σύστημα της προστατευμένης εργασίας απασχολούν λίγες ακόμη δεκάδες άτομα με ν.κ. Σ' αυτή την περίπτωση, οι αμοιβές που καταβάλλονται είναι συμβολικές...

Επιγραμματικά: Ελλειμματική διάγνωση, αποκλεισμός της συντριπτικής πλειονότητας από το δικαίωμα στην εκπαίδευση, δειγματοληπτικού μόνο χαρακτήρα οι περιπτώσεις ενταγμένων στην απασχόληση. Το «γιατί», αυτονόητο: Από τους 150.000 και πλέον ανθρώπους με νοητική καθυστέρηση στη χώρα μας, 3-4 χιλιάδες το πολύ είναι αυτοί που συμμετέχουν σε ελλειμματικές

έστω δικαιωματικές απολαβές (τουλάχιστον διεκδικούν το μέλλον τους) και από κει και πέρα:
Περίπου 10.000 -παρά το σε εξέλιξη πρόγραμμα αποϊδρυματοποίησης- υπό καθεστώς ιδρυματικής φροντίδας, όλοι δε οι λοιποί (η τεράστια πλειονότητα) πρακτικώς έγκλειστοι στα σπίτια. Αόρατοι πολίτες...

©1998-2007, Έδρα Εκπαίδευσης, Ι.Π.Ε.Τ.
Δημοσιεύθηκε την: 30.05.2006 15:30:01
Αναγνώσθηκε 504 φορές

